

पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ,
वाघिरे महाविद्यालय, सासवड
मराठी विभाग

अभ्यास दौरा अहवाल-२०२३-२४

अभ्यास सहलीचा अहवाल (भिलार-पुस्तकांचे गाव)

परिचय:

वाघिरे महाविद्यालय, सासवडच्या विद्यार्थ्यांनी २२ फेब्रुवारी, २०२४ रोजी महाराष्ट्रातील सातारा जिल्ह्यातील भिलार गावाला भेट दिली. "पुस्तकांचे गाव" चे अनोखे मॉडेल समजून घेणे आणि तेथील लोकांशी संवाद साधून त्यांची जीवनशैली आणि साहित्याबद्दलचे प्रेम जाणून घेणे हा या भेटीचा उद्देश होता.

प्रवासाची सुरुवात:

विद्यार्थी आणि शिक्षक सकाळी आठ वाजता बसने कॉलेज सोडले. भिलार गाव कसं असेल याबद्दल प्रत्येकाच्या मनात उत्साह आणि उत्सुकता होती. भेटीदरम्यान शिक्षकांनी भिलार गावाचा इतिहास व त्याची वैशिष्ट्ये याविषयी माहिती दिली. हा प्रवास सुमारे ३ तासांचा होता आणि आम्ही सकाळी ११ वाजता भिलारगावला पोहोचलो.

भिलार गावात आपले स्वागत:

गावात पोहोचल्यावर स्थानिक लोकांनी आमचे स्वागत केले. त्यांनी आम्हाला गावाचा थोडक्यात आढावा दिला आणि मग आम्ही आमच्या सहलीला निघालो. गावातील प्रत्येक घरात वाचनालय होते, ज्याने आम्हाला खूप प्रभावित केले.

विविध घरांना भेटी:

गावातील विविध घरांना भेटी देऊन तेथे ठेवलेल्या पुस्तकांचे निरीक्षण केले. प्रत्येक घरात मराठी साहित्य, विज्ञान, कला, इतिहास या विषयांची पुस्तके होती. विद्यार्थी उत्साहाने पुस्तके वाचू लागले आणि स्थानिक लोकांशी चर्चा करू लागले. एका घरी, आम्ही एका स्थानिक लेखकाला भेटलो, त्यांनी आम्हाला त्यांची पुस्तके आणि त्यांच्या लेखन प्रक्रियेबद्दल सांगितले.

पुस्तकासाठी प्रेरणा:

या दौऱ्यात भिलार गावाने साहित्याच्या प्रसारासाठी कसे अनोखे पाऊल उचलले आहे हे जाणून घेतले. खेड्यातील लोक केवळ पुस्तकेच वाचत नाहीत तर त्यांना त्यांच्या जीवनाचा एक भाग मानतात. या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांनी खूप प्रेरणा घेतली आणि त्यांच्या जीवनातही पुस्तकांचे महत्त्व समजले.

दुपारच्या जेवणानंतर, आम्ही स्थानिक बाजाराला भेट दिली आणि काही पुस्तके खरेदी केली. विद्यार्थ्यांनी या भेटीचा मनापासून आनंद घेतला आणि भिलार गावाच्या उपक्रमाचे कौतुक केले. संध्याकाळी आम्ही परत कॉलेजला आलो, पण भिलारच्या आठवणी मनात आणि मनात घर करून राहिल्या.

अभ्यास दौऱ्यातील यश:

या अभ्यास दौऱ्याने विद्यार्थ्यांना भिलार गावच्या आगळ्यावेगळ्या उपक्रमाची ओळख तर करून दिलीच शिवाय साहित्य आणि शिक्षणाचीही जाणीव करून दिली. या दौऱ्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची सवय तर वाढलीच शिवाय जगाकडे नव्या दृष्टिकोनातून पाहण्याची प्रेरणाही मिळाली.

१) भिलार गावातील पुस्तकांचे गाव या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्याविषयी जागृती व आवड वाढली.

२) भिलार गावच्या या उपक्रमाने विद्यार्थ्यांना समाज सहभागाचे महत्त्व शिकवले.

३) या प्रवासामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची सवय लागली. भिलार गावातील प्रत्येक घरात पुस्तके पाहून व वाचून विद्यार्थ्यांनी स्वतः नियमित वाचन करण्याचा संकल्प केला.

४) या सहलीमुळे विद्यार्थ्यांना भविष्यातही अशाच साहित्यिक आणि शैक्षणिक सहलींचे नियोजन करण्याची प्रेरणा मिळाली. त्यांनी आपल्या गावात आणि शहरातही असे उपक्रम घेण्याचा प्रयत्न करतील, असे ठरवले.

अशा प्रकारे, भिलार गावाची भेट हा एक संस्मरणीय अनुभव होता आणि आम्हाला शिक्षण आणि साहित्याचे महत्त्व समजण्यास मदत झाली.

या अभ्यास सहलीचे आयोजन मराठी विभागाच्या वतीने विभागप्रमुख डॉ. नानासाहेब पवार व डॉ. किरण गाढवे यांनी केले.

प्रमुख

मराठी विभाग
वाघीरे महाविद्यालय, सासवड,
ता. पुरंदर, जि. पुणे.

प्राचार्य

वाघीरे महाविद्यालय, सासवड
ता. पुरंदर, जि. पुणे.